

Fackföreningar

– kapitalismens sista fästning

I Finland är allmännyttiga samfund, det vill säga föreningar, på såväl arbetsgivar- som på arbetstagsidans befriade från skatt. Allmännyttiga samfund, oberoende av inkomster, betalar alltså ingen skatt (enligt inkomstskattelagen) på sina inkomster.

Denna skattefrihet för allmännyttiga samfund konkretiseras på ett iögonfallande sätt när bolaget Kojamo (tidigare VVO) som har specialiserat sig på uthyrning av bostäder börsnoterades. Ett flertal fackföreningar äger tillsammans nästan 60 procent av Kojamo. En börsnotering medför skattefria inkomster på totalt hundratals miljoner euro för dessa förbund, enbart Industrifacket rf får skattefria inkomster på upp till nästan 100 miljoner euro.

Man kan endast konstatera att det i Finland har bildats ett nytt frälse*, det vill säga en överklass som har beviljats skattefrihet. Finländska politiker verkar inte eller vågar inte ingripa i den här skattefriheten, man samlar hellre in skatteeuron från företagare/företag eller medborgare med medelgoda eller goda inkomster. Till exempel SDP föreslog i maj 2018 i sin egen skuggbudget bland annat att företagardraget tas bort, kapitalinkomstskatten höjs och att lättnaderna för dividendbeskattningen för onoterade företag stramas åt.

När man inte i Finland vågar ingripa i föreningarnas skattefrihet får även arbetsgivarförbunden njuta av denna skattefrihet. Ett allmänt känt faktum är att facket's egendomsmassa är betydligt större än arbetsgivarförbundens egendomsmassa.

I princip är det bra att allmännyttiga samfund har kunnat vara befriade från skatt. I Finland finns ett otaligt antal olika allmännyttiga samfund som arbetar för ett gott ändamål. Men när "statens kassakista ekar tom" och man vill länsa skattebetalarnas plånböcker kan man fråga sig om det är rimligt att föreningar med överdrivet stora penningmassor med stöd av sin skattefrihet kan fortsätta utöka sin penningmassa?

Medborgarna beskattas enligt sina in-

komster så, att beskattningen blir strängare när inkomsterna ökar. Varför kan man inte göra likadant vad gäller allmännyttiga samfund? Jag vet att om denna synpunkt skulle förverkligas skulle detta även innebära att tidningen Leipuri som ges ut av Finlands Bageriförbund kanske skulle vara tvungen att betala skatt för sina inkomster. Men om skattebasen måste utvidgas och beskattningen åtstramas, så borde detta åtminstone inte göras genom att öka företagarnas skattebörda. Om ett allmännyttigt samfund redovisar en vinst på till exempel över en miljon per år skulle man kunna föreställa sig att föreningen även klarar av att betala några euron till staten.

Facket slår svatsjukt vakt om dessa överklassprivileger.

Finlands enda egentliga överklass, det vill säga facket, har skött sig så bra att de dagpenningar som facket betalar sina medlemmar för strejkdagar, till och med för olagliga strejker, är skattefria. På motsvarande sätt är de medlemsavgifter som medlemmarna betalar till facket avdragsgilla i beskattningen. Dessutom betalas inkomstrelaterad dagpenning endast till de arbetslösa som har förstått att ansluta sig till facket eller arbetslöshetskassorna i tillräckligt god tid. I övriga fall betalas endast en liten grunddagpenning till de arbetslösa, oberoende av hur stora inkomster personen hade innan han eller hon blev arbetslös.

Facket slår svartsjukt vakt om dessa överklassprivileger. Om någon vågar lyfta fram de här privilegierna vill facket tolka detta som kritik mot facket och att orsaken till att sådana frågor lyfts fram är en önskan att krossa facket's inflytande osv. Det är dock endast frågan om "rättvis skattepolitik**", där även facket borde stå för en del av notan.

Det kommer att bli intressant att se om detta ännu någon gång kommer att förändras eller om facket är den fästning inom kapitalismen som intill det sista håller fast vid de överklassprivilegier man har uppnått. ☹

Mika Värynen

**Enligt Wikipedia betyder "Frälse privilegier (främst skattefrihet), som den katolska kyrkan och den världsliga aristokratin skaffade sig själva på medeltiden. Frälse kallas även alla de som åtnjuter denna frihet".*

***Den här termen kommer de olika partierna av olika orsaker att använda under hösten och nästa vår när riksdagsvalen närmar sig och de lägger fram motiveringar till varför företagets och/eller medborgarnas beskattningen åter en gång borde skärpas.*

